

Soleiðis skrifaði Jørgen-Frantz Ja cobsen í einum krónikki 16.9.36:

»Færingar havde deres eget gamle sprog, de havde en kvallitteratur, som er verdensberømt, de havde deres dans, deres smukke og fine folkeliv, deres dybt harmoniske kristne tro — og alt begyndte at forvitre. I stedet fik de skolebøger (ikke overvældende mange), illustrerede blade og almanakker, stueorgler, fotografialbum, afholdsforeninger og skotske sekter.«

BARNAMATUR

1. bókstavar
1.2. líkamslutur
1.2.3. vatn
1.2.3.4. gráta
Set bókstavar fyrri tolini. Aftaná er sagt frá, hvønn týðning nýggju orðini hava.

A I K R I F A K R V A S
Hvat starv hefur hesin maðurin?
Set stavinar rætt saman.

G R — U R
T A — A R
R O — S A
S P — N N

Vit hava tikið triðja bókstav burtur úr hesum orðunum. Setur tú rættar stavar aftur, fær tú niðurfyrir navnði á einum fugli.

Fyrri nokrum árum síðan talaði Óli í Skúla, fyrr. lögtingsmaður, á einum valfundi í Norðoyum. Tá reisti ein áhoyari seg og helt við Óla:

»Fáur lýgur meira enn heitvina, men tú lýgur triggjar triðingar.«

Th. Petersen í Dagblaðnum 1950:
»Okkara bardagi er vendur móti øllum teimum, sum undir ymiskum merkjum ganga undir felagsmerki Andarsar.«

Allar kvinnur líkjast móðrum teirra. Tað er teirra sorgarleikur. Menn gera tað ikki. Tað er teirra sorgarleikur. Ikki tann, ið hefur fítið, men tann, ið vil hava heir, er — fítið.

Kongsjorðin varð yvirtikin, men sum altíð væntað, hava menn einki fingið frá hond í samband við eina tíðarhóskandi skipan av jarðarspurninginum sum heild. Hetta hava vit ongatíð væntað og vænta tað heldur ikki, so leingi avgerðin liggur í hondum sambandsfólkafløks og tjóðveldis manna, ið veruliga eru turgeldir fyrri alt, ið miðar ímóti eini nýskapan í jarðarpolitikki landsins. Uppskot javnaðarmanna í hesum máli eru viðgjørd í bóklinginum: »Arbeiði til all á sjógv og landi«. Har er sagt frá, hvussu ein dyggur og miðvisur framburður í landsbúnaðinum eigur at verða framdur, og hvussu vit kunnu fáa hitt mesta landsgagn burtur úr jorðini. Hetta er einasta uppskot, ið fram er komið í hesum máli. Hinir flokkarnir tykjast als ikki vilja hava

nakra vend í hesum brennandi spurningi.

Uppskot javnaðarmanna eigur at verða tikið upp av nýggjum, tó við teirri broyting, at sjálf nýskipanin verður bygd á meira radikalum, sosialistiskum grundarlagi.

Nú verður Hákar Djurhuus at leggja frá sær sum landsstýrismaður. Hann er tveirri bert ein av teimum trimum, ið skuldu lagt frá sær. Men vit vóna, at hinir verða skjóttir aftaná.

Eitt vánaligari stýri kundi Føroyar valla fingið, enn tá vit fingur hesar triggjar. Fyri ikki at gera teimum órætt, skulu vit ikki gloyma, at Th. Petersen og Richard Long eisini hoyra upp í hesa somu greipuna.

Eg skal stóða við eftirmálinum til seinri; men bert taka fram eitt lítið dømi um, hvat hent er, meðan hesir hava stýrt landinum.

Vit vóru illa staddir við skip, tá teir tóku við. Fyrsta tikið var tí at fáa skip til landið. Landið skuldi liva, fólkið, fiskimenn, arbeiðarar ja, vit øll skuldu liva, men hvat er hent?

Víst eru nokur fá fœr komin hetta tíðarskeiðið, men nógv fleiri eru farin burtur av — yvir 40 skip. Og vert er at minnst til, at hesir gævu harrar hava selt nokur av teim frægastu forunum (t. d. Nólsoyar Páll) út av landinum.

Hetta er so eitt úrslit av meira enn 6 ára fólkafløks-sambandsstýri, ið harafrat kann vísa á, at 1330 manns mugu flýggja av landinum árliga.

Fiskimaður.

at til vernd og verju fyrri kapitalistarnar her á landi fekk Dagblaðið í síni tíð 25.000 kr. til gávus frá SPERM. meðan arbeiðararnir har um somu tíð mistu túsundtals krónur.

at varð uppskot javnaðarmanna um byggjan av 25 nýggjum trolarum og ein hóp av øðrum skipum beint aftaná krígsslok framt, vildi eingin fiskimaður noyðst at rýmt av landinum í dag.

at javnaðarmenn stóðu mest sum einsamallir í mótmælisstríðnum á sinni, tá landsstýrisflokkarnir ætlaðu at avreiða hvalastøðirnar til Norðmenn.

at tað var eitt heppið bragð, tá tað eydnaðist P. M. Dam at fáa lógina um Marshall-lánini eisini at galda fyrri Føroyar.

at tað var Dimmalætting, ið á sinni skrifaði: »Ønsker De at lege med politiske sprællemand? sau stem på Folkeflokket.«

Svullurin búgvín til skurð

Tað er føroyingum einki dulsmál, at tann landsstýrissamgonga, ið kom í lag millum fólkafløkin og sambandið aftaná valið 1950, ikki í birtist av politiskum vinarlagi, men heldur av politiskum harðskapi móti øðrum flokkum, og fyrri at ognar vissum manni hogan sess — og úrslitið av hesi súrgaðu samgongu hefur eisini roynst hareftir. Hesir báðir flokkar hava stundum klórast og barst sum trøll og aðrar tíðir hálsfœvnst. Men satt at siga hefur hin gamla Dimma hóast alt verið meira skeptisk yvirfyri landsstýrinum enn Dagblaðið, og hetta hefur Dimma staðið illa í eygunum á Dagblaðnum fyrri. Men Dagblaðið veit betur enn tað letur sær at víta, hví Dimma ongatíð hefur viljað gjørt seg til landsstýrisins verjufóti og harvið sungið tí sítt halleluja. Og alt tykist hesin ólukkum landsstýrissvullur at bliva meira og meira búgvín til skurð, og nú sigur Dimmalættingar blaðstjórin, at sambandið neyvan fer at halda sína verndarhond yvir hann longur, men skera hann, tí hann heldur hann nú vera búgvinn at skera, um Tórstein kemur at bliva eftirfylgjari Hákonar í landsstýrinum, og hetta tykist Dagblaðið ógvuliga bílsíð yvir. Ja, við huldari rodd viðger blaðið hesa avgerð, tí tað vil fyrri alt ikki slíta samgonguna og soleiðis spæla sær landsstýrissessin av hondum — leggur minni í teirra politiska rotinskap — fyrri at eiga ein hogan sess. Út frá rættshugsandi sjónarmiðum, skuldi tað ikki kenst löglo, um landsstýrissamgongan brast, áðrenn valskeiðið var útrunnið, tí tveir skurvutari flokkar kunnu ikki samarbeiða undir heimastýrisslóginu. So ilsiint er Dagblaðið yvir tað, at Dimmalætting er farið at reka framundir um at skera landsstýrissvullin, at tað leggur hana undir at hava gloymt at skriva um, hvør tað var, ið stakk judasknív í ryggin á sambandsløgmanninum undan valinum 1950. Tað skulu bæði Dagblaðið og Dimmalætting víta, at tað koma tey ov stutt við, at leggja ósekar menn undir at hava gjørt, tí tað megu teir hava skuldiðna fyrri, sum tað útinti fyrri sjálvir at koma aftur í sessin, og hetta veit eisini Dagblaðið, men tað er ikki so sjáldan at siggja sama blað kasta við skorpum eftir óseku persónum. So esjandi súrgaður er fólkafløkkspolitikkurin, at Dagblaðið fyrri samgongunnar skuld, ikki vil siga sannleikan, hvør, ið tað verunliga var, ið stakk judasknív í ryggin á sambandsløgmanninum á sinni, men vil heldur spenna seg fyrri hansara politiska vogn. Nei, størri politiskan rossahandil hefur eingin útint enn Dagblaðið og tess flokkur.

Tað kemur nú fram í ljósmála, hvat dirvi í fólkafløkkinum er, ella hann er blivin so ræðslusligin av Dimmussar skrivning, at hann líkasum grindahvalur ger eitt botnkav og hvørur. Livst so spyrst. D.J.

Tíðindabræv

Míðvágur, 28.7. 1957.

Tann 22. juli kl. 9 á kvøldi vóru grindaboð her í bygðini, og vardi tað ikki leingi, til grindin var komin inn á Míðvág. Tað gekk alt skjótt fyrri seg, sum vanligt her í Míðvági; longu um hálgum tólv-tíðina var grindin deyð. Um 4-tíðina um náttina var so frætt fráfallið, at farast kundi undir at merkja, og tað skulu sýslumenn og vurderingsmenn eiga, at skjótt var atborið. Tá kl. var 6,30, kundi sýslumaður byrja at skifta, og longu um 9-tíðina vóru søðlarnir klárir, so alt arbeiði varð gjørt bæði skjótt og væl.

Til skiftist komu 168 hvalir, men tá ið lítið fólk var komið, vísti tað seg skjótt, at tað fór at ganga illa at fáa beint fyrri grindini, og so var, tað blivu tólv hvalir fluttir út aftur á streymasjógv, sum ikki blivu upptiknir. Hetta er sjálvandi stórt spell, at so góður matur skal fara fyrri einki. Men hvat skal ein annað venta, tí tað ser út sum, at tað er komið til ein fastan sið, at Havnin, sum skal hava hálvan part her í Míðvági, ikki kemur eftir tí grind, henni ognast. Hetta er nú tann 4. grindin upp í røkur, 3. vóru í 1956, og so hendan, at øll havnargrindin hefur verið sleipað aftur til havs, og hetta kostar sjálvandi tí almenna pening; tí vilja mong við mæð spyrja, hvussu leingi hetta skal koma at ganga, at sýslumaðurin skal vera pliktugur til at skifta grind til eitt pláss sum Havnina, sum ikki kemur eftir tí grind, ið henni tilkemur. Her má lóggávan gera nakað.

Tað er somuleiðis hjá okkum vestanmonnum, vit fáa partar frá Havnini: men tað er sjáldan, vit fara til Havnar í grind. Var tað tí ikki best at avskaffa partarnar hjá vestanmonnum í Havn og hjá havnarmonnum her vesturi?

Varðberg er farin at sigla heim vegna ketilskaða, við bert 80 tons. Tað var ikki gott í bestu fiskitíð.

Grasi og eplum verður ikki gott við í ár vegna tað nógva turvverður, ið verið hefur í juni og juli.

Tíðindamaður.

at fram á marknaðin er komin ein elektronisk roknimaskina, ið kann rokna 500 stykki at draga frá ella leggja saman, 120 at falda ella byta sundur um sekund.

at hildið verður, at Aga Kahn, »pávi« muhamedanaranna, beinleiðis ættadur frá Muhamed, átti 15000 milj. kr., nú hann doyði.

at um Golfstreymurin hvarv, vildi meginparturin av Europa havt sibiriskan kulda um veturin og tropiskan hita um summarið.

at Hákon kongur í Noregi er ringast lonti kongur í heiminum.

at kvinnurnar í USA í fjór keyptu fyrri 2,15 milliardir kr. í kosmetikki.

at hjartað á einari mús slær 600 slag hvønn minutt.